

Richtlijnen openbaarheid archieven van religieuze en levensbeschouwelijke organisaties

November 2022

Inleiding

In vervolg op de wiki Veelgestelde Vragen over de toepassing van de AVG bij archiefinstellingen (april 2021) is de Werkgroep AVG, subwerkgroep Archiefinstellingen, van KIA/KVAN bezig een aantal concrete richtlijnen samen te stellen voor specifieke - overgebrachte of over te brengen - historische archieven. Hieraan bleek in het veld grote behoefte. Het gaat dan vooral om archieven waarin veel bijzondere, strafrechtelijke en/of gevoelige persoonsgegevens voorkomen. Naast deze specifieke richtlijnen blijft het steeds noodzakelijk om ook de algemene Veelgestelde Vragen te raadplegen, zie <https://kia.pleio.nl/groups/view/e6cc3917-44f8-4dc6-ab25-65550c841624/kennisplatform-informatierecht/wiki/view/f5d004ea-5ab5-45a1-b87d-577d41eb2d1b/veelgestelde-vragen-over-de-avg>

Het uitgangspunt van de Werkgroep is steeds: zoveel mogelijk archief openbaar, waar dat kan gelet op de privacy. Dus géén hele archieven lange tijd gesloten houden, maar differentiëren welke onderdelen wél en welke niet openbaar kunnen zijn.

De richtlijnen vormen geen wet- of regelgeving, er kan uiteraard van worden afgeweken. Geen archief is standaard, er zijn altijd plaatselijke kenmerken en gebruik van het gezond verstand blijft nodig.

Wat verstaan we onder een religieuze of levensbeschouwelijke organisatie?

Onder religieuze organisaties verstaan we christelijke kerken en andere christelijke organisaties, islamitische, joodse, boeddhistische, hindoeïstische en overige organisaties die het uitoefenen van een godsdienst als doel hebben. Onder levensbeschouwelijke organisaties verstaan we niet-godsdienstige organisaties die gestoeld zijn op een visie op het leven, wat de waarde ervan is en hoe het geleefd moet worden. Voorbeelden zijn organisaties gestoeld op het humanisme, de vrijmetselarij, de rozenkruisers, de theosofie, de antroposofie.

Overleg en overeenkomst met de overdragende organisatie

Archieven van religieuze en levensbeschouwelijke organisaties bevatten naar hun aard veel bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG. Deze archieven zijn per definitie geen overheids- maar particuliere archieven, waar artikel 15 van de Archiefwet in principe niet toepasbaar is, maar zie verderop in deze paragraaf. Bij overdracht aan een archiefinstelling kunnen de eventuele beperkingen op de openbaarheid conform artikel 16.1 van de wet in overleg met de overdragende organisatie worden bepaald en vastgelegd in de overeenkomst van schenking, bruikleen of bewaargeving. De schenker, bewaargever of bruikleengever kan op dat gebied wensen of eisen hebben, bijvoorbeeld gebaseerd op de nieuwe handreiking van de PKN of de Richtlijnen beheer van parochie-archieven van de bisdommen.¹ Mocht een organisatie wensen/eisen hebben die leiden tot een openbaarheidsbeperking die langer is dan op basis van de AVG of Archiefwet nodig is, dan is het zaak het gesprek aan te gaan, om een zo kort mogelijke termijn te kunnen hanteren in het belang van de openbaarheid.

¹ Voor het onderscheid tussen schenken, bewaargeving of bruikleen zie <https://kia.pleio.nl/groups/view/e6cc3917-44f8-4dc6-ab25-65550c841624/kennisplatform-informatierecht/wiki/view/4fb8b981-57ae-40bb-9f1b-f0e3a65fb95a/1-onder-welke-titel-kunnen-particuliere-archieven-als-het-gaat-om-de-avg-het-best-worden-ondergebracht-bij-een-archiefinstelling-schenking-inbewaargeving-of-bruikleen>

Voor de Handreiking van de PKN uit 2020 zie <https://protestantsekerk.nl/thema/archiefbeheer/>
Richtlijnen van de bisdommen zijn te vinden op de verschillende websites bijvoorbeeld <https://bisdomgl.nl/beleidsplan/werkinstrumenten-bij-parochiefusies/richtlijnen-parochiearchief/>

Mochten die wensen/eisen anderzijds leiden tot een openbaarheidsbeperking die korter is dan op basis van de AVG en/of Archiefwet toegestaan is, dan zal de organisatie daar dringend op gewezen moeten worden. De archiefinstelling kan namelijk (mede)-verwerkingsverantwoordelijk zijn voor een openbaarheid van persoonsgegevens in strijd met de wet.

Ook bij het opnieuw beoordelen van eerder door de archiefinstelling opgenomen archieven van religieuze en levensbeschouwelijke organisaties geldt het principe van overleg met de schenker/bewaargever/bruikleengever. Wanneer uit de herbeoordeling blijkt dat een kortere of langere termijn gehanteerd kan of moet worden, zal dit eerst besproken moeten worden met de betreffende organisatie.

Het komt ook voor dat een overeenkomst ontbreekt, geen afspraken over openbaarheidstermijnen bevat en/of dat de organisatie of de rechtsopvolger niet meer bestaat. In dat geval kan de archiefinstelling conform Archiefwet artikel 16.2 binnen de kaders van de wetgeving handelen naar eigen inzicht en is alsnog artikel 15 van toepassing.²

Bijzondere persoonsgegevens en herleidbaarheid tot een levende persoon

De religie of levensbeschouwelijke overtuiging van een persoon is een bijzonder persoonsgegeven, dat als het gaat om levende personen conform AVG artikel 9 en Archiefwet artikel 2A niet ter beschikking gesteld mag worden. Dat maakt dat wanneer een levende persoon herleidbaar in een document voorkomt, in directe relatie tot het lidmaatschap van de religieuze of levensbeschouwelijke stroming, een langdurige beperking op de openbaarheid (tot na iemands overlijden) toegepast moet worden. Het probleem is dat dit niet altijd even duidelijk is. In de eerste plaats speelt daarbij de vindbaarheid van persoonsgegevens, gerelateerd aan het karakter van het archiefonderdeel waarin een persoonsgegeven voorkomt, een belangrijke rol. Is het een 'geautomatiseerde verwerking' of een 'bestand' in de zin van artikel 2 van de AVG, zoals bijvoorbeeld een geautomatiseerde of papieren ledenadministratie of een lidmaten- of huwelijksregister? Dan valt het onder de AVG. In andere minder systematisch doorzoekbare archiefonderdelen zoals bijvoorbeeld een papieren serie notulen, algemene correspondentie of een pak brieven zonder namenindex of ander zoekhulpmiddel, is een persoonsgegeven veel moeilijker te vinden en valt het in principe niet onder de AVG. Zo'n onderdeel kan eerder openbaar worden. Wanneer een dergelijk onderdeel echter digitaal doorzoekbaar wordt, valt het altijd wél onder de AVG en zijn 'passende maatregelen' nodig zoals beperking van de openbaarheid of pseudonimisering. Zie hiervoor weer de Veelgestelde Vragen.³ Steeds blijft ook het adagium uit de Archiefwet: de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gelden. Mocht er in een niet-geautomatiseerd en niet-AVGbestand(zeer) gevoelige informatie voorkomen van mogelijk nog levende personen, dan is toch een langere beperking op de openbaarheid geboden.⁴

². Zie <https://kia.pleio.nl/groups/view/e6cc3917-44f8-4dc6-ab25-65550c841624/kennisplatform-informatierecht/wiki/view/4a5ef449-8c2c-4528-bbob-40d79169fd1a/3-kan-een-archiefinstelling-zelfstandig-openbaarheidsbeperkingen-van-particuliere-archieven-instellen-of-verlengen-zonder-dat-dit-geregeld-is-met-de-bewaargever-of-bruikleengever>

³. Zie <https://kia.pleio.nl/groups/view/e6cc3917-44f8-4dc6-ab25-65550c841624/kennisplatform-informatierecht/wiki/view/8039bbee-84de-4b02-a4bo-d24c07e98bo8/praktische-maatregelen>

⁴. Zie <https://kia.pleio.nl/groups/view/e6cc3917-44f8-4dc6-ab25-65550c841624/kennisplatform-informatierecht/wiki/view/7238b004-cb92-4fb7-a832-f1aed3046e54/wat-is-een-bestand>

Ten tweede is ook de mate van herleidbaarheid van de gegevens naar natuurlijke personen van belang. Als het alleen gaat om een voorletter en achternaam is de herleidbaarheid gering, behalve als het een zeldzame naam is en/of het om een kleine organisatie gaat. Worden voornaam, achternaam én geboortedatum vermeld, dan is de herleidbaarheid groot. Ook de combinatie van twee voor- en achternamen van gehuwden, zeker als daar ook een trouwdatum bij wordt vermeld, maakt deze personen herleidbaar. Steeds moet ook rekening worden gehouden met de aard van de gegevens: hoe gevoelig zijn ze en hoe schadelijk voor de privacy van levende personen als ze openbaar worden?

Indirecte aanwezigheid van religie of levensbeschouwing in het archief

Religie is vaak indirect en op de achtergrond aanwezig in een archief. Het archief is inhoudelijk ingebed in een religieuze of levensbeschouwelijke omgeving. Dit wil echter niet automatisch zeggen dat iedere persoon die erin voorkomt, altijd de betreffende godsdienst of levensbeschouwing aanhangt.

Wanneer er geen directe verwijzing is dat de genoemde persoon of personen tot de religieuze of levensbeschouwelijke stroming horen, moet per geval worden afgewogen of een openbaarheidsbeperking moet worden toegepast. De context is weer bepalend, zie ook de paragrafen hieronder.

Verzuiling / ontzuiling/ontkerkelijking

De Nederlandse samenleving was vóór 1960-1970 op levensbeschouwelijk gebied erg verzuild: bijvoorbeeld protestant-christelijk, rooms-katholiek, socialistisch of (de facto) algemeen/liberaal. Veel van het maatschappelijk leven speelde zich af binnen de zuil. Als rooms-katholieke persoon deed je je boodschappen bij de rooms-katholieke bakker en slager. De rooms-katholieke parochie huurde een rooms-katholieke aannemer in als het dak van de kerk gerepareerd moest worden. Personen die ondersteund werden door armbestuur of diaconie van een kerk waren zeer waarschijnlijk ook lidmaat. Maar vanaf de jaren zestig traden de ontzuiling en ontkerkelijking in. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het bepalen van de openbaarheid van een archiefonderdeel. Globaal deed zich de volgende ontwikkeling voor:

- Vóór 1960 kan er van uitgegaan worden dat (bijvoorbeeld) alle personen die in dienst zijn, óf tijdelijk ingehuurd zijn, bij een religieuze organisatie ook behoren tot die religieuze stroming.
- In de jaren 1960-1970 brokkelt dat af;
- Vanaf 1970 is de ontzuiling vol aan de gang en kan er niet meer van worden uitgegaan dat, bijvoorbeeld, de genoemde schoonmaker of aannemer of ondersteunende medewerker van dezelfde religieuze stroming is.

Belangrijk is nog wel te beseffen dat de ontkerkelijking en ontzuiling in de grote steden over het algemeen eerder begon dan in andere delen van het land. Ook per regio kan dit verschillen. Tevens kan het per religieuze stroming uitmaken in hoeverre en in welk tempo zich deze ontwikkeling heeft voorgedaan. De omvang van een kerkgenootschap of andere organisatie kan daarbij ook een rol spelen.

Paradox van de ontkerkelijking

Paradoxaal genoeg zei het lidmaatschap van een kerk vóór de jaren zestig feitelijk minder over iemands persoonlijke overtuiging dan daarna. Het massale kerklidmaatschap hing mede samen met het feit dat je voor armenzorg afhankelijk was van de kerk. De invoering van de Algemene Ouderdomswet in 1956 en Algemene Bijstandswet in 1965 heeft de reeds ingezette ontkerkelijking aanmerkelijk bespoedigd. Ook dit verschijnsel kan weer per regio, stroming of omvang verschillen.

Lijst van rollen/functies/informatie binnen een religieuze of levensbeschouwelijke organisatie

Bij een religieuze of levensbeschouwelijke organisatie komen verschillende functies voor. In eerste instantie bijvoorbeeld de publieke ambtsdragers zoals de imam, de rabbijn, de chazan of voorzanger, abt of abdis, priester, bisschop, predikant, preses of scriba. Daarnaast de ook "zichtbare" krachten, zoals bij de kerken koster, diaken, ouderling, organist en dirigent en vrijwilligers als misdienaren, leden zangkoor, collectanten. Ook zijn er missionarissen, zendelingen en diaconaal-missionaire werkers. Vervolgens zijn er de bestuursleden, zoals die van de parochieraad, kerkenraad en het moskeebestuur, maar ook die van het armbestuur of diaconie. Soms is een school verbonden aan de religieuze of levensbeschouwelijke organisatie, dan kunnen de namen van leerkrachten genoemd worden. En als laatste de ondersteunende medewerkers, al dan niet in loondienst of tijdelijk ingehuurd, zoals bijvoorbeeld secretariaatsmedewerkers en schoonmakers. Voor andere religieuze of levensbeschouwelijke organisaties geldt mutatis mutandis hetzelfde.

De vraag is: welke van de hierboven genoemde functionarissen kunnen worden geacht zelf met hun religie of levensbeschouwing naar buiten te treden? Met andere woorden, maken zij hun religie/levensbeschouwing zelf openbaar zodat deze gegevens een uitzondering zijn op het verwerkingsverbod uit de AVG en kunnen de gegevens dus tijdens hun leven gepubliceerd worden? ⁵

De Werkgroep AVG gaat ervan uit dat de volgende functionarissen zelf zichtbaar naar buiten treden met hun religie of levensovertuiging, zodat dat gegeven dus tijdens hun leven gepubliceerd kan worden:

- voorgangers zoals priester, bisschop, rabbijn, imam, predikant
- personen met zendende/missionaire taak zoals missionaris, zendeling, diaconaal-missionair werker
- bestuursleden/parochieraad- of kerkenraadsleden die het bestuur vormen zoals voorzitter/preses, scriba/secretaris, penningmeester/kerkrentmeester, diaken en de andere bestuursleden. Bij andere religies en levensbeschouwingen vergelijkbare functies
- abten en abdissen of oversten van religieuze orden of groeperingen

De overige functionarissen, medewerkers en vrijwilligers treden naar onze mening niet zelf zichtbaar naar buiten met hun religie. Als hun namen herleidbaar worden genoemd, moeten deze dus als bijzonder persoonsgegeven worden beschouwd. Daarbij wel rekening houdend met de ontzuiling en ontkerkelijking, zoals in de vorige paragraaf beschreven: ondersteunende medewerkers, al dan niet in loondienst of tijdelijk ingehuurd, zoals bijvoorbeeld secretariaatsmedewerkers, schoonmakers en aannemers, maar ook eventuele leerkrachten worden vanaf 1970 niet automatisch meer geacht lid te zijn van de religieuze of levensbeschouwelijke stroming waarvoor zij werken.

Publicaties:

Hoe om te gaan met nieuwsbladen, nieuwsbrieven, parochiebladen en dergelijke die religieuze of levensbeschouwelijke organisaties publiceren? Hierin kan algemeen organisatienieuws staan, maar ook gegevens over de leden, zoals gegevens over dopelingen, gehuwden, binnengekomen en vertrokken personen, commissieleden, zieken en overledenen. Dit is een lastige afweging: de publicatie kan op het moment van verschijnen publiekelijk zijn gedeeld, door ze bijvoorbeeld achter in de kerk neer te leggen voor bezoekers, en dat kan iedereen zijn.

⁵. Zie art. 9.2 van de AVG onder e. Wanneer in hetzelfde document ook bijzondere of gevoelige persoonsgegevens over andere personen, die niet zelf hun overtuiging of geloof naar buiten hebben gebracht, voorkomen, kan een openbaarheidsbeperking evengoed nog nodig zijn.

Duidelijk is dat publicaties met alleen algemeen nieuws niet in openbaarheid beperkt hoeven worden. Publicaties met alleen nieuws over overledenen ook niet. In de gevallen dat leden vermeld worden zal, afhankelijk van de herleidbaarheid, afgewogen moeten worden of een openbaarheidsbeperking nodig is. Bij zieken moet ook rekening gehouden met het feit dat het om medische gegevens kan gaan.

Andere gronden naast religie of levensbeschouwing om een openbaarheidsbeperking vast te stellen

Bij het vaststellen van openbaarheidsbeperkingen blijft het net als in alle andere archieven van belang om alert te blijven op andere (bijzondere/gevoelige) persoonsgegevens dan die betreffende religie of levensovertuiging. Bijvoorbeeld in personeelsdossiers, in de archieven van diaconie/armbestuur of ander orgaan dat sociaal werk doet, in de notulen en correspondentie van de kerkenraad of ander bestuursorgaan. De medische of sociaaleconomische situatie van een persoon of gezin en hoe daar over gesproken wordt of de bespreking van personen in notulen of correspondentie kan gevoelig liggen.

Dit is niet alleen van belang bij het vaststellen van de grond en de daaruit voortvloeiende beperking, maar ook bij de latere afweging voor het al dan niet verlenen van ontheffing aan een verzoeker.⁶

Uitzonderingen op de beperkte openbaarheid

Het is goed om te bedenken, dat beperkt openbare archieven niet altijd voor iedereen gesloten zijn. Er zijn, in overleg met de archiefvormende organisatie, onder voorwaarden uitzonderingen mogelijk voor bijvoorbeeld historische onderzoekers. Het is aan te raden om bij overdracht aan een archiefinstelling daarover iets in de overeenkomst te regelen. Bijvoorbeeld over de verwerkingsverantwoordelijkheid (al dan niet gezamenlijk) en of de archiefinstelling in de uitzonderingen op de openbaarheid een zekere beslissingsvrijheid heeft. Zo ja, wanneer de overdragende organisatie dan moet worden geraadpleegd.

Verklaring bij de tabel

In de hierna volgende tabel zijn de *maximale* termijnen opgenomen waarna bepaalde, in de eerste kolom beschreven onderdelen van een religieus of levensbeschouwelijk archief openbaar kunnen zijn. Dat wil beslist niet zeggen dat een archiefinstelling altijd de maximale termijn moet toepassen! Bevat een document bijvoorbeeld alleen bijzondere gegevens over personen, die op dat moment volwassen zijn, dan is een algemene termijn van 110 jaar te lang. Bij huwelijksregisters bijvoorbeeld kan de termijn 100 of 110 jaar minus de jongst mogelijke huwelijksleeftijd zijn. Ook als er aangetoond kan worden, dat betrokkenen zijn overleden, mag dat document openbaar zijn.⁷ Documenten die géén bijzondere of gevoelige persoonsgegevens bevatten, kunnen sowieso openbaar zijn. De openbaarheidstermijn blijft dus sterk afhankelijk van de context.

De eerste kolom bevat de omschrijving van het type document, de tweede de maximale openbaarheidstermijn dan wel de bandbreedte van de termijn die de Werkgroep AVG voorstelt

⁶. Voor de definitie van 'gevoelige' anders dan bijzondere persoonsgegevens, zie <https://kia.pleio.nl/groups/view/e6cc3917-44f8-4dc6-ab25-65550c841624/kennisplatform-informatierecht/wiki/view/63904f7c-57b4-4e8e-a77d-0938a2cfaa42/wat-zijn-gevoelige-persoonsgegevens>

⁷. Het CBG is bezig het project 'Digitaal Nationaal Register Overledenen', uit te voeren. Als dit (naar schatting in 2023) is afgerond, wordt het eenvoudiger via matching te bepalen welke personen die in een (digitaal) bestand voorkomen, zijn overleden. De gegevens van die personen kunnen dan in principe openbaar worden. Zie <https://www.kvan.nl/nieuws/project-digitaal-nationaal-register-van-overledenen-loopt-als-een-trein/>

en de derde opmerkingen. De voorbeelden komen voornamelijk uit de kerkelijke wereld, voor andere religies en levensbeschouwingen kan de tabel mutatis mutandis worden toegepast. De Werkgroep heeft moeite gedaan voorbeelden van andere religies en levensbeschouwingen te verwerven, maar is daar slechts gedeeltelijk in geslaagd.

Werkgroep AVG van KIA/KVAN, 1 november 2022

TABEL RICHTLIJNEN OPENBAARHEID RELIGIEUZE EN LEVENSBESCHOUWELIJKE ARCHIEVEN

	Omschrijving soort stukken	Maximale termijn	Opmerkingen/ Overwegingen			
1. Algemene afspraken						
	Gegevens over religie of levensbeschouwing van voorgangers en bestuursleden of vergelijkbare functies bij religieuze/ levensbeschouwelijke organisaties vallen onder art. 9.2 onder e van de AVG. Het zijn publieke functies die door betrokkenen 'kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt'. Deze gegevens kunnen dus tijdens hun leven openbaar zijn.	openbaar				
	In de inventaris mogen namen van publieke functionarissen zoals hierboven worden beschreven, behalve uiteraard in combinatie met andere gevoelige informatie over henzelf of anderen.					
	Ondersteunende medewerkers zoals secretariaatsmedewerkers, schoonmakers, en ook onderwijzend personeel ed. kunnen na 1970 niet meer worden geacht de religie of overtuiging van de organisatie aan te hangen. Deze gegevens zijn dus in het algemeen geen bijzondere persoonsgegevens.					
2. Algemene termijnen						
	Documenten zonder bijzondere, strafrechtelijke of gevoelige persoonsgegevens.	openbaar	Afhankelijk van de afspraken met de betreffende organisatie			
	Documenten met vermeldingen van kinderen (waaruit religie/overtuiging blijkt)	110 jaar na geboorte				
	Stukken betreffende leden (niet per se volwassenen)	95 jaar	Dit kan per religie of overtuiging verschillen. Voorbeeld: bij kerken kunnen personen omstreeks hun 15e jaar lidmaat worden			
	Registers, lijsten, kaartenbakken, databases etc. (bestanden in de zin van de AVG) met vermeldingen van volwassen, niet zijnde leden. Hierin kan gericht op naam gezocht	20 tot 90 jaar, afhankelijk van het soort gegevens	Bijvoorbeeld registers van pachters of huurders			
3 Uitwerking						
3.1 Stukken van Algemene Aard						

TABEL RICHTLIJNEN OPENBAARHEID RELIGIEUZE EN LEVENSBESCHOUWELIJKE ARCHIEVEN

	Omschrijving soort stukken	Maximale termijn	Opmerkingen/ Overwegingen			
	Notulen van bestuur zoals parochiebestuur, moskeebestuur, kerkenraad	20 na sluiting dossier of 110 na geboortedatum	Ervan uitgaand dat alle bestuursfuncties publieke functies zijn en dat er geen andere bijzondere gegevens dan religie over bestuursleden voorkomen, of bijzondere/gevoelige gegevens van derden, volstaat een termijn van 20 jaar. Wanneer er wél bijzondere/gevoelige persoonsgegevens van leden en anderen, ook kinderen, te vinden zijn kan het noodzakelijk zijn de termijn op te rekken tot max 110 jaar na geboortedatum. Hierbij speelt ook mee, de vraag hoe veelvuldig de gegevens voorkomen en hoe vindbaar ze zijn. In een geautomatiseerd bestand met zoekfunctie zijn de gegevens vindbaarder dan in een fysiek bestand zonder index.			
	Notulen armbestuur, diaconie of ander onderdeel ter ondersteuning van 'behoefteigen'	110 jaar na geboortedatum	Diaconieën zijn ingesteld om 'behoefteigen' binnen de kerk te ondersteunen. Daarom bevat dit overleg haast per definitie gevoelige materie. Kan ook over kinderen gaan.			
	Overige notulen	20 tot 95 jaar of 110 na geboortedatum	Als er geen leden deelnemen aan het overleg, is er geen sprake van bijzondere persoonsgegevens en kan worden uitgegaan van 20 jaar, anders moet de termijn naar rato verlengd. Bij extra gevoelige materie (b.v. kinderen) kan de termijn tot maximaal 110 jaar na geboortedatum verlengd worden			
	Correspondentie	20 tot 95 jaar of 110 na geboortedatum	20 jaar als er geen leden, personeelsleden, ambtsdragers worden besproken of andere gevoelige gegevens voorkomen. 95 jaar als maximale periode als dat wel het geval is. Bij extra gevoelige materie (b.v. kinderen) kan termijn tot 110 jaar na geboortedatum verlengd worden			
	Correspondentie Diaconie	50 tot 95 jaar of 110 na geboortedatum	Diaconieën zijn ingesteld om 'behoefteigen' binnen de kerk te ondersteunen. Daarom bevat dit overleg haast per definitie gevoelige materie. Kan ook kinderen betreffen.			
3.2 Stukken betreffende bijzondere onderwerpen						
3.2.1 Kerkdienst						
	Orde van Dienst, liturgie, preekregisters, preken etc.	0 jaar	Mits er geen herleidbare gegevens over leden in voorkomen, met uitzondering van publieke functies, zie onder Algemene afspraken			
3.2.2 Reglementen						
	Reglementen, voorschriften	0 jaar	Mits er geen herleidbare gegevens over leden in voorkomen, met uitzondering van publieke functies, zie onder Algemene afspraken			
3.2.3 Ambtsdragers						
	Persoonsdossiers en andere stukken over individuele rabbijnen, imams, priesters, predikanten en andere publieke functionarissen	75 jaar of 110 jaar na geboortedatum	Afhankelijk van de inhoud, er van uitgaande dat gegevens over publieke ambtsdragers openbaar mogen zijn (zie onder 1. Algemene afspraken) en het hier niet om andere bijzondere persoonsgegevens gaat dan de religie van de persoon;			
	Persoonsdossiers van niet-leden	75 jaar of 110 jaar na geboortedatum	Afhankelijk van de inhoud, er van uitgaande dat het hier niet om bijzondere persoonsgegevens gaat			
	Persoonsdossiers van niet publieke functies	110 jaar na geboortedatum	zie onder Algemene afspraken over het verschil tussen publieke en niet-publieke functionarissen			

TABEL RICHTLIJNEN OPENBAARHEID RELIGIEUZE EN LEVENSBESCHOUWELIJKE ARCHIEVEN

	Omschrijving soort stukken	Maximale termijn	Opmerkingen/ Overwegingen			
	Registers en andere overzichten van functionarissen	20 tot 90 jaar of 110 jaar na geboorte	Afhankelijk van het soort functies. Documenten die alleen publieke functies bevatten kunnen een kortere termijn hebben dan documenten die ook niet-publieke functies bevatten, zie onder Algemene afspraken			
3.2.4 Ledenadministratie			Afhankelijk van de inhoud, er van uitgaande dat het hier niet om bijzondere persoonsgegevens gaat			
	Registers betreffende leden (lidmaten, leden, doop, huwelijk, communie, aanvragen Bar Mitswa, vormsel, belijdenis en daarmee vergelijkbare registers)	maximaal 110 jaar na geboortedatum	Deze registers zijn 'bestanden' in de zin van de AVG. Er moet uitgegaan worden van 110 jaar na geboorte van de jongste geregistreerden. Als de geboortedata zelf niet te achterhalen zijn, is het noodzakelijk om vast te stellen op welke gebeurtenissen de registratie betrekking had (doop, trouw, communie, etc.). Vervolgens moet dan de minimumleeftijd waarop die gebeurtenissen plaatsvonden vastgesteld worden. Op basis daarvan kan dan vastgesteld worden welk jaar 110 jaar na geboorte van de jongste geregistreerden is. Bij de doopsgezinden doopt men bv op volwassen leeftijd, dus kan daar de termijn korter zijn.			
	Correspondentie over dopen, huwelijken, Bar Mitswa, overlijdens en andere zaken betreffende individuele leden (o.a. attestaties)	maximaal 110 jaar na geboortedatum	Per inventarisnummer bezien, tenzij uit omschrijving in inventaris voldoende blijkt of betrokken personen langer dan 110 jaar geleden geboren zijn. Zie ook opmerkingen hiervoor bij 'Registers betreffende leden'.			
	Huwelijksdispensaties, huwelijksformulieren en huwelijksprocessen	maximaal 110 jaar na geboortedatum	Zie ook opmerkingen hiervoor bij 'Registers betreffende leden'			
3.2.5 Ondersteuning						
	Registers van bedeeden	maximaal 110 jaar na geboortedatum	Registers die ook kinderen bevatten: maximaal 110 jaar na geboortedatum. Zie ook opmerkingen hiervoor bij 'Registers betreffende leden'			
	Stukken betreffende individuele gevallen	maximaal 110 jaar na geboortedatum	Hieronder ook verslagen van huisbezoeken ouderlingen, armbestuur, leden kerkenraad of vergelijkbare functies. Zie ook opmerkingen hiervoor bij 'Registers betreffende leden'			
	Stukken betreffende richtlijnen, procedures en organisatie	0 jaar	mits er geen personen, niet zijnde publieke functionarissen, herleidbaar genoemd worden			
3.2.6 Nalatenschappen, schenkingen						
	Stukken betreffende individuele nalatenschappen	0 jaar	Mits betrokkenen zijn overleden en er in de stukken geen mogelijk nog levende nabestaanden of andere betrokkenen worden genoemd, anders 110 jaar na geboortedatum of na overlijden van alle betrokkenen.			
	Stukken betreffende individuele schenkingen	110 jaar na geboortedatum, of na overlijden betrokkenen	Hier wordt er vanuit gegaan dat de schenkers op moment van schenking nog in leven waren. Anders is er sprake van een nalatenschap			
3.2.7 Financiële administratie						

TABEL RICHTLIJNEN OPENBAARHEID RELIGIEUZE EN LEVENSBESCHOUWELIJKE ARCHIEVEN

	Omschrijving soort stukken	Maximale termijn	Opmerkingen/ Overwegingen			
	Jaarrekeningen	0 jaar	mits geen herleidbare gegevens over leden, niet zijnde publieke functionarissen			
	Begrotingen	0 jaar	mits geen herleidbare gegevens over leden, niet zijnde publieke functionarissen			
	Grootboeken	0 jaar	mits geen herleidbare gegevens over leden, niet zijnde publieke functionarissen			
	Financiële dagboeken, kasboeken etc.	0 jaar	mits geen herleidbare gegevens over leden, niet zijnde publieke functionarissen			
3.2.8 Eigendommen en bezittingen						
	Stukken betreffende overeenkomsten voor aankoop, verkoop, (erf-)pacht, huur- en verhuur van onroerende goederen	0-90 jaar	Dergelijke overeenkomsten kunnen aangegaan worden met willekeurige (rechts-)personen. Het betreft niet specifiek leden. Er is daarom geen sprake van bijzondere persoonsgegevens. Kan wel sociaaleconomisch gevoelige gegevens bevatten			
	Registers en andere overzichten van onroerend goed	0 tot 90	Afhankelijk of er personen worden genoemd en of het leden zijn en of er sociaaleconomisch gevoelige gegevens in voorkomen			
	Beheer, onderhoud van eigendommen	0 jaar	indien er geen gebruikers of leden vermeld worden			
	Conflicten over aankopen, huren en verpachtingen	20 tot 90 jaar na sluiting dossier of 110 jaar na geboortedatum	indien de conflicten geen natuurlijke personen betreffen, kan de termijn teruggebracht worden tot 20 jaar			
	Beheer en onderhoud van gebouwen	0 jaar	indien er geen gebruikers of leden vermeld worden én er geen andere redenen zijn om te beperken (b.v. gevoelige bouwtekeningen vanwege veiligheidsaspecten)			
	Bouw en verbouw van gebouwen	0 jaar	indien er geen gebruikers of leden vermeld worden én er geen andere redenen zijn om te beperken (b.v. gevoelige bouwtekeningen vanwege veiligheidsaspecten)			
3.2.9 Begraven						
	Registers van graven en begraven	0 jaar	mits geen herleidbare gegevens over levende rechthebbenden			
3.2.10 Zitplaatsen in de kerk						
	Stukken betreffende de verhuur van zitplaatsen	90 jaar	In bepaalde religieuze gebouwen zoals kerken konden leden in het verleden vaste zitplaatsen huren			
3.2.11 Overig						
	Periodieken van de organisatie	0 tot 110 jaar na geboortedatum	Afhankelijk van de inhoud. Sommige periodieken bevatten ook gegevens over leden, zoals geboorten, ziektes, huwelijken etc. De aanwezigheid van die gegevens bepaalt of en voor hoe lang er een beperking moet worden gesteld			